

PRZEMOC = PRZESTĘPSTWO

Co to jest przemoc?

Przemoc w rodzinie to *zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie, skierowane przeciwko członkowi rodziny, naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody fizyczne oraz psychiczne.*

Cechy charakterystyczne to:

INTENCJONALNOŚĆ – działanie zamierzone i celowe. Celem jest podporządkowanie sobie ofiary;

NARUSZENIE PRAW I DÓBR OSOBISTYCH drugiego człowieka – prawa do godności, nietykalności fizycznej, szacunku)

ASYMETRIA SIŁ – ofiara jest słabsza, a sprawca wykorzystuje posiadaną przewagę (przewaga nie musi być fizyczna, może być psychiczna, ekonomiczna, społeczna)

SZKODY FIZYCZNE i/lub PSYCHICZNE – jako skutek, z zagrożeniem życia łącznie.

Jakie są rodzaje przemocy?

Przemoc występuje nie tylko wtedy, gdy pozostają ślady na ciele. Często dziecko doznaje przemocy psychicznej, której nie widać na pierwszy rzut oka – o wiele trudniej ją wykryć a także ciężiej o niej zapomnieć. Przemocą jest także zaniedbanie dziecka oraz izolowanie go od innych dzieci.

RODZAJE PRZEMOCY	JAK SIĘ OBJAWIA?
Przemoc fizyczna	Popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięścią, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.

Przemoc psychiczna	Wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć (oziębłość, ignorowanie), zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, nieuzasadnione domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia w ramach kary, wyzywanie, upokarzanie, zawstydzanie, groźby itp.
Przemoc seksualna	Wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie kontaktów seksualnych z osobami trzecimi.
Przemoc ekonomiczna	Nie zaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych.
Zaniedbanie	Nie zaspokajanie podstawowych potrzeb człowieka – potrzeby snu, pożywienia, potrzeb higienicznych, zostawienie dziecka samemu sobie.
Izolacja	Kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi, nieadekwatne kary za spóźnienie, bardzo szczegółowe wypytywanie o miejsce pobytu, rozliczanie czasu nieobecności co do minuty.

Co to jest Niebieska Karta i kiedy się ją zakłada?

Niebieska Karta to procedura interwencji wobec przemocy w rodzinie, na którą składa się odpowiednia dokumentacja i tryb postępowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia zaistnienia przemocy.

Procedura ta może dotyczyć sytuacji, w których dziecko:

- Obserwowało przemoc na przykład w relacji opiekunów lub innych członków rodziny;
- Słyszało przemoc (wyzwiska, obelgi, groźby);
- Doznało przemocy ze strony agresora będącego członkiem rodziny;
- Słyszało przemoc od członków rodziny;
- Narażone było na zakłócenia funkcjonowania w rodzinie, zwłaszcza w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia przemocą.

Procedura Niebieskiej Karty obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i innych placówek zajmujących się daną sprawą. Zatem określenie Niebieska Karta dotyczy całego podstępowania a nie samego dokumentu zakładanego w przypadku uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie.

Procedura Niebieskiej Karty krok po kroku

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia o zaistnieniu przemocy w rodzinie dziecka nauczyciel uruchamia procedurę Niebieskiej Karty. Procedurę tę rozpoczyna się od wypełnienia formularza **NIEBIESKA KARTA – A** w obecności dziecka jako osoby doznającej przemocy. W przypadku dzieci, rozmowę **taką przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego**. Wskazane jest, aby rozmowę przeprowadzał, lub był przy niej obecny psycholog lub pedagog szkolny.

UWAGA! Jeżeli to właśnie rodzic/opiekun jest podejrzewany o stosowanie przemocy wobec dziecka, to wszelkie rozmowy z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej (babci, dziadka, siostry, brata). Jeśli taka osoba jest niedostępna, rozmowę przeprowadza się w obecności wychowawcy.

2. Osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie przekazuje się formularz **NIEBIESKA KARTA – B**. Jeśli osoba ta jest dziecko, formularz ten przekazuje się rodzicowi/opiekunowi prawnemu lub krewnemu, który nie jest sprawcą przemocy.
3. **Wypełniony formularz Niebieska Karta – A należy niezwłocznie przekazać do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego w ciągu 7 dni od wszczęcia procedury.** Kopię formularza Niebieska Karta – A pozostawia się u osoby wszczynającej procedurę.
4. Zespół interdyscyplinarny analizuje sprawę a następnie powołuje grupę roboczą (do której może być zaproszony wychowawca, psycholog, pedagog), która będzie pracować na rzecz danej sytuacji.

Sporządziła: Angelika Orczyk
na podstawie publikacji *Nowa procedura
Niebieskiej Karty w szkole podstawowej*
pod red. Agnieszki Janik

Lista kontaktów:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach

ul. Górnych Wałów 9

44-100 Gliwice

Informacja: (32) 231-40-33,

Sekretariat: (32) 401-01-85, (32) 401-01-86,

Dział Pomocy Środowiskowej: (32) 231-64-12,

(32) 231-64-47

Godziny otwarcia Ośrodka:

Poniedziałek: 7.30-17.00

Wtorek-Piątek: 7.30-15.30

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Gliwicach Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania

przemocy

ul. Świętokrzyska 5

44-100 Gliwice

tel. 32 335-53-40, 32 335-53-59 –

CAŁODOBOWO!

Dział Profilaktyki i Pomocy Dziecku i Rodzinie

ul. Zwycięstwa 13 oficyna

tel. 032-335-41-35

Diecezjalny Doradca Życia Rodzinnego

Katarzyna kamińska – Jurkiewicz

Diecezjalna Specjalistyczna Poradnia Rodzinna

Centrum Edukacyjne Jana Pawła II

ul. Jana Pawła II 5a

44-100 Gliwice

Każda środa (za wyjątkiem dni wolnych od pracy)

od godz. 14:00 do 20:00

Rejestracja osobista lub telefoniczna w trakcie

dyżurów - tel. 032 335 11 04 wew. 23

Diecezjalny Duszpasterz Rodzin

ks. Eugeniusz Gogoliński

Kuria Diecezjalna

ul. Łużycka 1

44-100 Gliwice

Każdy wtorek (za wyjątkiem dni wolnych od pracy)

od godz. 10:00 do 13:00

Możliwy kontakt telefoniczny w trakcie dyżurów

pod nr tel. 032 230 71 42 lub w inne dni 032 281

46 00

Interwent kryzysowy, Mediator

Michał Jurkiewicz

Diecezjalna Specjalistyczna Poradnia Rodzinna

Centrum Edukacyjne Jana Pawła II

ul. Jana Pawła II 5a

44-100 Gliwice

Każda środa (za wyjątkiem dni wolnych od pracy)

od godz. 18:00 do 20:00

Rejestracja osobista lub telefoniczna pod nr tel. 507

38 99 48

Zakres udzielanej pomocy:

- kryzys małżeński, rodzinny, osobisty,
- motywacja do zmian w swoim życiu - psychoedukacja,
- poradnictwo małżeńskie i rodzinne,
- nauka prawidłowej komunikacji,
- mediacje małżeńskie i rodzinne,
- prowadzenie warsztatów profilaktycznych przeciwdziałania: rozpadom małżeństw, przemocy w rodzinie, marginalizacji społecznej

Bezpłatne porady prawne dla mieszkańców Gliwic:

Klub Abstynentów „KROKUS”

ul. Daszyńskiego 28

Gliwice

3-cia sobota miesiąca

od 11:00 – 13:00

Tel. (32) 231-57-65

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny

(Filia OPS Łabędy)

ul. Poli Gojawiczyńskiej 9a

Gliwice

Środy

od 16:30 – 18:30

Parafia Podwyższenia Krzyża

Świętego

ul. Daszyńskiego 2

Gliwice

Piątki (co drugi)

od 17:00

(z wyjątkiem wakacji)

Tel. (32) 231-44-70

Biuro Porad Obywatelskich

ul. Kościuszki 35

Gliwice

Poniedziałki

Tel. (32) 270-60-36

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny

(Filia OPS Sośnica)

ul. Reymonta 18

Gliwice

Środy

od 16:00 – 19:00

Tel. (32) 332-04-48

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

ul. Świętokrzyska 5

Gliwice

Wtorki i czwartki

od 16:00 – 19:00

Tel. (32) 335 53 40

Dział Pomocy Środowiskowej

ul. Górnych Wałów 9

Gliwice

Wtorki

od 9:00 – 12:00

Tel. (32) 231-64-12

Gliwicki Ośrodek Integracji

Niepełnosprawnych

ul. Zwycięstwa 34

Gliwice

Piątki

od 9:15 – 12:15

Tel. (32) 332- 44- 50

od 10:00 – 15:00

Zapisy

od poniedz. do piątku

w godz. od 9:00 – 18:00

Tel. (32) 238-81-67

Izba Wyrzeźwień

ul. Okopowa 6

Gliwice

Wtorki

od 14:00 -15:00

Tel. (32) 335-04-93

Centrum Edukacyjne im. Jana

Pawła II

ul. Jana Pawła II 5a

Gliwice

Wtorki

od 17:00 – 18:00

(z wyjątkiem wakacji)

Tel. (32) 335-11-04

NZOZ Caritas Diecezji Gliwickiej

Plac Norberta Krocza 6

Zabrze – Mikulczyce

Poniedziałki (co drugi)

od 16:00

Zapisy codziennie

Tel. (32) 274-30-70